

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/47/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120210925
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4120210925.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Olivera Kolenčíka a JUDr. Mareka Olekšáka, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX, D., 2/ E. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX, D., obaja v zastúpení: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, IČO: 36 833 533, proti žalovanému: F. A. G., správca konkurznej podstaty úpadcu Vodohospodárske stavby a.s. Nitra, so sídlom Obchodná 2, Bratislava, IČO: 42 265 746, v zastúpení: Zvara advokáti s.r.o., so sídlom Námestie SNP 1, Bratislava, IČO: 46 547 878, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 18. januára 2023, č. k. 12C/88/2020-210, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdzuje.

Žalovanému priznáva voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Nitra) rozsudkom zo dňa 18. januára 2023, č. k. 12C/88/2020-210, výrokom I. žalobu zamietol. Výrokom II. zamietol návrh na prerušenie konania do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1Cbo/3/2021. Výrokom III. zamietol návrh na prerušenie konania do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010. Výrokom IV. priznal žalovanému náhradu trov konania v plnej výške, ktorú sú povinní zaplatiť žalobcovia 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 123, § 126 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 137, § 162 ods. 3, § 164 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak prvoinštančný súd uviedol, že žalobcovia sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 07. 10. 2020 vrátane jej zmeny doručenej súdu dňa 21. 10. 2020 domáhali, aby súd určil, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných v evidencii Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor, nachádzajúcich sa v katastrálnom území D., obec D., okres D. na liste vlastníctva č. XXXX ako byt č. X, X. p., vchod: byt so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku o veľkosti XXXX/XXXXX, nachádzajúceho sa v stavbe - Ubytovňa so súpisným číslom XXXX, postavenej na pozemku parc.č. XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXXXX, parcela registra „C,, spoluvlastnícky podiel X/ X. Žalobu odôvodnili tým, že sú vlastníkami týchto nehnuteľností, nadobudli ich kúpnu zmluvou zo dňa 24. 06. 2002, domáhali sa o vylúčenie veci z konkurznej podstaty úpadcu Vodohospodárske stavby,

a.s. Nitra, považujú sa za vlastníkov, nehnuteľnosti nadobudli v dobrej viere od právnych predchodcov, ktorí ich nadobudli od úpadcu.

4. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu žalobcov, právnej zástupkyne žalovaného, oboznámením sa s obsahom spisu a zistil tento skutkový a právny stav:

5. Žalobcovia 1/ a 2/ sú evidovaní ako bezpodieloví spoluvlastníci nehnuteľností zapísaných v evidencii Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor, nachádzajúcich sa v katastrálnom území D., obec D., okres D. na liste vlastníctva č. XXXX ako byt č. X, X. poschodie, vchod : byt so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku o veľkosti XXXX/XXXXX, nachádzajúceho sa v stavbe - Ubytovňa so súpisným číslom XXXX, postavenej na pozemku parc.č. XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXXXX, parcela registra „C,, spoluvlastnícky podiel X/X. Predmetné nehnuteľnosti žalobcovia 1/ a 2/ nadobudli ako kupujúci na základe Zmluvy o prevode vlastníctva nebytového priestoru a kúpnej zmluvy o prevode stavby zo dňa 24. 06. 2002, ktorej vklad bol povolený pod H. XXXX/XX dňa 13. 09. 2002. Predávajúcimi boli A. I. a J. I., E. E. a K. E.. A. I. a J. I., E. E. a K. E. nadobudli predmetné nehnuteľnosti ako kupujúci na základe Kúpnej zmluvy zo dňa 12. 10. 2000 v znení Dodatku č.1 zo dňa 21. 11. 2000 od predávajúceho, ktorým boli Vodohospodárske stavby, a.s. Nitra.

6. Predmetné nehnuteľnosti boli súčasťou súboru nehnuteľností, ktoré boli predmetom privatizácie štátneho podniku Vodohospodárske stavby Bratislava, štátny podnik závod 2 Nitra, sprivatizovaných úpadcom na základe privatizačnej zmluvy č. 48/1992 zo dňa 27. 07. 1992, zmenenej dodatkom č.1 zo dňa 29. 09. 1994 uzatvorenej medzi Fondom národného majetku SR ako predávajúcim a spoločnosťou Vodohospodárske stavby a.s. Nitra ako kupujúcim. Fond udelil Vodohospodárskym stavbám a.s. Nitra súhlas s predajom nehnuteľností a následne bola uzatvorená kúpna zmluva dňa 12. 10. 2000.

7. Dňa 23. 07. 2001 bol na majetok úpadcu - Vodohospodárske stavby, a.s. Nitra vyhlásený konkurz. Žalobcovia zistili, že správca konkurznej podstaty úpadcu zaradil nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu do konkurznej podstaty úpadcu, podali žalobu o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, konanie bolo vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6Cbi/32/2010.

8. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 6Cbi/32/2010-517 zo dňa 27. 03. 2018 žalobu zamietol. Najvyšší súd SR napadnutý rozsudok potvrdil rozsudkom 1Obo/9/2018 zo dňa 24. 09. 2018. Dovolanie žalobcov bolo uznesením NS SR 1 ObdoV/2/2021 zo dňa 02. 12. 2021 odmietnuté. Ústavná sťažnosť žalobcov bola uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 244/2022-12 zo dňa 10. 05. 2022 odmietnutá.

9. Žalobcovia podali na Krajský súd v Bratislave žalobu na obnovu konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6Cbi/32/2010 a NS SR pod sp. zn. 1Obo/9/2018, konanie je vedené pod sp. zn. 1Cbi/3/2021. Zároveň navrhli prerušiť tunajšie konanie do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1Cbi/3/2021.

10. Na Krajskom súde v Bratislave je vedené konanie pod sp. zn. 8Cbi/27/2010, tu sa rieši obdobná vec, Krajský súd v Bratislave žalobu o vylúčenie nehnuteľností z konkurznej podstaty zamietol, NS SR ako súd odvolací rozsudkom 2Obo/3/2019 napadnutý rozsudok potvrdil, NS SR o dovolaniach žalobcov rozhodol uznesením 2ObdoV/9/2020 tak, že rozsudok NS SR sp. zn. 2Obo/3/2019 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a žalobcovia v prejednávanej spore podali návrh na prerušenie konania do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010 zmieta.

11. Po vykonaní dokazovania súd prvej inštancie konštatoval, že vo všeobecnosti sa vychádza z toho, že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je vtedy, ak je tu daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia, a ktorý nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť. Otázkou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení súd posudzoval s poukazom na § 137 písmeno c/ CSP a dospel k záveru, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na podanej žalobe, pretože podanou žalobou má byť riešená otázka vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Žalobcovia sa totiž domáhajú určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktorých ako vlastníci sú aj zapísaní na príslušnom liste vlastníctva. Aj keby súd žalobe vyhovel na ich právom postavení by sa nič nezmenilo. V tejto súvislosti súd poukázal

na uznesenie Ústavného súdu SR z 03. 07. 2019 sp. zn. II. ÚS 193/2019, z ktorého vyplýva, že vylučovaciu žalobu je potrebné odlišovať od žaloby o určenie vlastníckeho práva. Zapísanie určitého majetku do súpisu konkurznej podstaty umožňuje správcovi nakladať s takýmto majetkom podliehajúcim konkurzu a následne ho speňažovať. Právnym prostriedkom ochrany inej osoby (spravidla vlastníka) proti neoprávnenému zahrnutiu takéhoto majetku do súpisu konkurznej podstaty je práve vylučovacia (excindačná) žaloba. Rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva žalobcu nie je takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama osebe za následok vylúčenie tejto veci zo súpisu majetku patriacej do konkurznej podstaty. K otázke vzťahu určovacej a vylučovacej žaloby sa vyjadril NS SR v rozhodnutí z 28. 10. 2009 sp. zn. 4Cdo/96/2008; publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod číslom R 52/2010, podľa ktorého sama skutočnosť, že prebieha konanie o (excindačnej) žalobe na vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty, nezakladá bez ďalšieho nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení, že je vlastníkom tejto veci, pretože predmetom vylučovacej žaloby nie je určenie vlastníctva, otázka vlastníctva je riešená iba ako otázka predbežná, na druhej strane prostredníctvom určovacej žaloby nemožno dosiahnuť vylúčenie veci z konkurzu. Z toho vyplýva, že tieto dva druhy žalôb majú rozličný zmysel a význam, vzájomne sa dopĺňajú. Žalobcovia však na podanej žalobe nepreukázali naliehavý právny záujem, ten by mali len v takom prípade, ak by sa domáhali určenia, že sú vlastníkami nehnuteľností, pri ktorých by v katastri nehnuteľností bol zapísaný ako vlastníkom niekto iný, vo vzťahu k nemu by nepochybne mali naliehavý právny záujem na požadovanom určení. S prihliadnutím na význam zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností a jeho právnym účinkom, ktorými sú hodnovernosť a záväznosť údajov katastra v zmysle § 70 katastrálneho zákona je odôvodnený záver, že právne postavenie žalobcov za tejto situácie nie je neisté, sú zapísaní v katastri nehnuteľností ako vlastníci, súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti by nebolo podkladom na vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností (§ 34 ods. 1 katastrálneho zákona), podaná žaloba o určenie vlastníckeho práva nie je spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty o skutočných právnych vzťahoch medzi stranami sporu. Zapísanie určitého majetku do súpisu konkurznej podstaty umožňuje správcovi i jeho následné speňažovanie. Podľa názoru súdu jediným spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty postavenia žalobcov ako vlastníkov proti neoprávnenému zahrnutiu majetku do súpisu konkurznej podstaty je práve vylučovacia (excindačná) žaloba. Rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva žalobcu nie je takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama o sebe za následok vylúčenie tejto veci zo súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu (uznesenie NS SR, sp. zn. 6Obo/123/2009 zo 16. 12. 2009).

12. S poukazom na nepreukázanie naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe, súd prvej inštancie žalobu zamietol, pričom sa meritom veci podrobnejšie ani nezaoberal a iba na okraj poznamenal, že pokiaľ by mal súd pristúpiť k prejednávaniu sporu, vychádzal by pri jeho rozhodovaní z dôkazov predložených žalobcami. S poukazom na ustanovenie § 132 CSP je žalobca povinný k žalobe pripojiť dôkazy, prípadne označiť dôkazy na preukázanie skutočností tvrdených v žalobe, avšak zo strany žalobcov boli predložené len rozhodnutia súdov. Súd by potom pri rozhodovaní daného sporu za splnenia podmienky preukázania naliehavého právneho záujmu vychádzal z predložených dôkazov, t. j. z rozhodnutí súdov, konkrétne z rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Cbi/32/2010-517 zo dňa 27. 03. 2018, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obo/9/2018 zo dňa 24. 09. 2018, uznesenia NS SR sp. zn. 1ObdoV/2/2021 zo dňa 02. 12. 2021, uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 244/2022-12 zo dňa 10. 05. 2022. V týchto rozhodnutiach zistený skutkový stav veci sa vzťahoval k vyriešeniu otázky platnosti, resp. neplatnosti právnych úkonov - kúpnej zmluvy zo dňa 12. 10. 2000, 24. 06. 2002, ktoré boli vyhodnotené ako absolútne neplatné právne úkony a na základe absolútne neplatných právnych úkonov nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva, žalobcovia, ani ich právní predchodcovia v týchto rozhodnutiach neboli považovaní za dobromyseľných pri nadobúdaní nehnuteľností. Čo sa týka návrhu právneho zástupcu žalobcov, ktorý navrhol v konaní vypočuť oboch žalobcov, jeho návrh na doplnenie dokazovania bol zamietnutý z dvoch dôvodov: a/ jednak nebol prednesený včas, pretože takýto návrh na doplnenie dokazovania mal byť uvedený už v žalobe, b/ druhým dôvodom je to, že ani výpoveď žalobcov by nič nezmenila na nedostatku naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe.

13. Žalobcovia podali v priebehu konania dva návrhy na prerušenie konania a to do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1Cbi/3/2021 a do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010. Súd prvej inštancie nevidel dôvod na prerušenie konania, a oba návrhy žalobcov na prerušenie konania zamietol, pretože bol toho názoru, že na požadovanom určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nie je zo strany žalobcov daný naliehavý právny záujem, pričom na takomto posúdení nič nezmenia ani právoplatné rozhodnutia

súdov v iných konaniach: o obnove konania, o vylúčení nehnuteľností z konkurznej podstaty, a preto súd nevidel dôvod na prerušenie konania. O zamietnutí oboch návrhov na prerušenie konania rozhodol prvoinštančný súd spolu s rozhodnutím vo veci samej.

14. O trovách konania rozhodol súd prvej inštalcie s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému súd náhradu trov konania priznal v plnej výške, nakoľko vo veci mal plný úspech. V sporových konaniach sa uplatňuje zásada úspechu, teda strana, ktorá mala v konaní plný úspech, čo je v tomto prípade žalovaný, keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, má právo na náhradu trov konania proti neúspešnej strane, ktorou sú žalobcovia. V konaní neboli zistené výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa, t. j. v okolnostiach danej veci, ani u žalovaného ako to má na mysli ustanovenie § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodovať súdny úradník s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 2 CSP.

15. Proti tomuto rozhodnutiu v celom jeho rozsahu podali včas odvolanie žalobcovia 1/ a 2/, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštalcie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V podanom odvolaní poukázali na existenciu odvolacích dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/ až d/ a e/ CSP. Namietali, že súd prvej inštalcie uznesením zo dňa 02. 08. 2021, č. k. 12C/88/2020-78, už raz tunajšie konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1ObdoV/1/2020. Po rozhodnutí o dovolaní žalobcovia podali návrh na opätovné prerušenie konania, pretože dňa 23. 04. 2021 podali žalobu na obnovu tamojšieho konania sp. zn. 6Cbi/32/2010, v ktorom bolo aj podané predmetné dovolanie (1Cbi/3/2021). Súd prvej inštalcie ale prekvapivo návrh na prerušenie konania tentokrát zamietol. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je v tejto súvislosti nepreskúmateľné, pretože súd prvej inštalcie vôbec nezdôvodnil, prečo bolo dôvodné prerušiť konanie do rozhodnutia o dovolaní, ale (podľa jeho názoru) nebolo dôvodné prerušiť konanie do rozhodnutia o žalobe na obnovu konania. Žalobcovia nevidia relevantný rozdiel medzi týmito opravnými prostriedkami, a keď súd prvej inštalcie už raz konanie prerušil do rozhodnutia o dovolaní, mal prerušiť aj do rozhodnutia o žalobe na obnovu konania, alebo aspoň svoj diametrálne odlišný postup riadne vysvetliť. Za tohto stavu ale napadnuté rozhodnutie budí dojem svojoľnosti a narúša princíp právnej istoty.

16. Žalobcovia v ďalšom namietajú, že súd prvej inštalcie nechal bez povšimnutia rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 2ObdoV/9/2020 zo dňa 25. 02. 2021, kde súd vyslovil názor, že porušenie povinnosti nadobúdateľa privatizovaného majetku použiť získané finančné prostriedky od tretej osoby na úhradu svojich záväzkov voči Fondu národného majetku Slovenskej republiky nespôsobuje neplatnosť kúpnej zmluvy, teda kúpna zmluva zo dňa 12. 10. 2000 je platná (a nevyhnutne s tým spojená aj kúpna zmluva zo dňa 24. 06. 2002). Z uvedeného preto nesúhlasia s názorom súdu prvej inštalcie, keď tieto zmluvy vyhodnotil ako absolútne neplatné právne úkony a na ich základe nemohlo dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva.

17. Žalobcovia vyjadrili nesúhlas aj so zamietnutím žaloby z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu. Už aj samotný súd prvej inštalcie poukázal na ustálenú judikatúru, podľa ktorej sama skutočnosť, že prebieha konanie o (excindačnej) žalobe na vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty, nezakladá bez ďalšieho nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení, že je vlastníkom tejto veci (R 52/2010). V prípade žalobcov excindačná žaloba nemôže byť spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty pre jednoduchý fakt, že excindačné konanie už bolo právoplatne skončené. Ak by Žalobcovia boli v tunajšom konaní úspešní, neboli by síce zapísaní ako vlastníci na príslušný list vlastníctva, pretože zapísaní už sú, ako správne poznamenal súd prvej inštalcie. Na druhej strane ale (a práve v tom spočíva naliehavý právny záujem) prípadným vyhovením tejto žalobe by rozsudok tunajšieho súdu vrátane jeho odôvodnenia bol záväzný pre žalovaného, ktorý by nehnuteľnosť nemohol predávať a bol by povinný rešpektovať určené vlastnícke právo žalobcov. Takýto špecifický skutkový stav nebol riešený ani v jednom z rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 193/2019 a 6Obo/123/2009, na ktoré poukázal súd prvej inštalcie. Práve týmto, že súdy nechcú konania žalobcov prerušovať, vznikla ich súčasná právna neistota, priam až právny chaos. Žalobcovia totiž v konaní sp. zn. 6Cbi/32/2010 navrhovali toto prerušiť do skončenia konania 8Cbi/27/2010, aby nedošlo k dvom rôznym rozhodnutiam o otázke platnosti kúpnej zmluvy zo dňa 12. 10. 2000. Krajský súd v Bratislave ale návrh žalobcov zamietol s tým, že otázku platnosti zmluvy si vyrieši sám. Vo výsledku to ale dopadlo tak, že táto otázka bola v konaniach sp. zn. 6Cbi/ 32/2010 a 8Cbi/27/2010 vyriešená odchyľne. Navrhli, aby aspoň odvolací súd tunajšie konanie prerušil a vyčkal do rozhodnutia v konaniach sp. zn. 1Cbi/3/2021 a 8Cbi/27/2010.

Ak napríklad Krajský súd v Bratislave v konaní sp. zn. 1Cbi/3/2021 povolí obnovu konania sp. zn. 6Cbi/32/2010, tak potom žalobcovia uznávajú, že za takého stavu nebudú mať naliehavý právny záujem na tejto žalobe a sami by žalobu zobrali späť. Ale ak tamojší súd obnovu konania nepovolí, právnu neistotu žalobcov (aby neprišli o svoju nehnuteľnosť) bude možné odstrániť jedine v tunajšom konaní. Poukázali na konanie vedené na súde prvej inštancie pod sp. zn. 12C/95/2020, kde sa manželia I. a E. domáhajú určenia vlastníctva nehnuteľností, ktoré nadobudli kúpnu zmluvou zo dňa 12. 10. 2000, pričom doteraz vo veci nebolo ešte rozhodnuté.

18. Žalobcovia ďalej namietali aj výrok o trovách. Žiadajú, aby odvolací súd nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov konania, pretože v jeho prípade dochádza k účelovému navyšovaniu trov právneho zastúpenia. Žalobcovia poukazujú na to, že právny zástupca žalovaného je jednoosobová spoločnosť, ktorej jediným spoločníkom a konateľom je žalovaný. Všetky úkony právnej služby vykonané touto advokátskou kanceláriou boli teda de facto vykonané samotným žalovaným. Žalovaný má z titulu výkonu svojej funkcie správcu konkurznej podstaty nárok na odmenu, takže pokiaľ si žalovaný uplatňuje aj náhradu trov konania, je tak platený duplicitne, v dôsledku čoho sa nejedná o účelne vynaložené trovy. V súvislosti s uvedeným poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 10. 05. 2005, sp. zn. 29 Odo 560/2004.

19. Žalovaný vo vyjadrení k žalobcami podanému odvolaniu uviedol, že predmetom konania sp. zn. 1ObdoV/2/2020 bolo dovolanie žalobcov proti už právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Cbi/32/2010 zo dňa 27. 03. 2017 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom najvyššieho súdu sp.zn. 1ObdoV/9/2018 zo dňa 24. 09. 2019, ktorým súdy žalobu o vylúčenie nehnuteľností, ktoré sú predmetom určenia vlastníckeho práva v tomto konaní, zamietli. Dovolací súd dovolanie žalobcov odmietol uznesením sp. zn. 1ObdoV/1/2020 zo dňa 02. 12. 2021 a Ústavný súd SR sťažnosť žalobcov uznesením sp. zn. IV. ÚS 244/2022 zo dňa 10. 05. 2022 ako nedôvodnú odmietol. Na rozdiel od dovolacieho konania sp. zn. 1ObdoV/2/2020, ktoré sa týkalo priamo konania o vylúčenie dotknutých nehnuteľností, konanie, vedené Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010, v spojení s ktorým žalobcovia poukazujú na zrušovacie uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2ObdoV/9/2020, sa týka vylúčenia iných nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu. Žalobcovia nie sú účastníkmi konania o vylúčenie nehnuteľností sp. zn. 8Cbi/27/2010 a preto ak nebolo predbežné právne posúdenie platnosti právnych úkonov v konaniach o vylúčenie dotknutých nehnuteľností samotných žalobcov záväzné pre konanie sp. zn. 8Cbi/27/2010, rozhodnutia v konaní 8Cbi/27/2010 už nemôžu zvrátiť právoplatne nastolený stav v konaní o vylúčenie nehnuteľností žalobcov, konanie o obnovu nevynímajúc. Ak teda žalobcovia tvrdia, že procesným postupom, keď súd neprerušil toto konanie bolo porušené ich právo uskutočňovať im patriace procesné práva, toto tvrdenie žalovaný považuje za nesprávne.

20. K námietke týkajúcej sa nesprávneho určenia existencie naliehavého právneho záujmu a s ním súvisiace poukázanie na rozhodnutie R 52/2010 žalovaný uviedol, že v prípade, prejednávacom okresným súdom je však vec skutkovo úplne odlišná. Žalobcovia sú ako vlastníci dotknutých nehnuteľností zapísaní na liste vlastníctva v katastri nehnuteľností; ak žalovaný správca úpadcu spísal tieto nehnuteľnosti do súpisu majetku úpadcu, jediný prostriedok na ochranu práva vlastníka je procesná žaloba, žaloba o vylúčenie nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu. Žalobcovia doručili súdu žalobu o určenie vlastníckeho práva potom, ako súd prvej inštancie rozsudkom v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu žalobu o vylúčenie dotknutých nehnuteľností zamietol. Právoplatným zamietajúcim rozsudkom nastal právny stav, keď už platí nevyvrátiteľná domnienka, že dotknuté nehnuteľnosti sú zapísané v súpise majetku úpadcu dôvodne. Správca môže tieto nehnuteľnosti speňažiť bez toho, aby došlo k zápisu vlastníckeho práva úpadcu aj v príslušnej evidencii katastra nehnuteľností. Rozsudok vo vylučovacej žalobe v spojení s §70 ods. 1 Katastrálneho zákona je takou skutočnosťou, na základe ktorej je správca úpadcu oprávnený previesť dotknuté nehnuteľnosti na tretiu osobu. Právoplatným rozhodnutím v spore o vylúčenie dotknutých nehnuteľností bol odstránený stav právnej neistoty, ktorý vznikol na strane žalovaných zápisom do súpisu majetku úpadcu, preto podanie samotnej žaloby o určenie vlastníctva už nemalo žiadny právny význam. Samotní žalobcovia potvrdzujú túto skutočnosť tým, že po právoplatnom skončení sporu o vylúčenie nehnuteľností z majetku úpadcu doručili Krajskému súdu v Bratislave návrh na obnovu konania o vylúčenie dotknutých nehnuteľností pôvodne sp. zn. 6Cbi/32/2010. Ak sa žalobcovia domáhajú zmeny právoplatného rozsudku v konaní o vylúčenie sporných nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu návrhom na obnovu konania, sami potvrdzujú, že ak už je nehnuteľnosť, evidovaná v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva žalobcov zapísaná do majetku úpadcu, len rozhodnutím v žalobe o vylúčenie veci z konkurznej podstaty môže

byť odstránená právna neistota žalobcov ako osôb dotknutých na svojich vlastníckych právach. Nielen akékoľvek rozhodnutie v tejto žalobe nemôže obmedziť právo správcu speňažiť vec právoplatne zapísanú do súpisu majetku úpadcu, rovnako ani určovací žaloba žalobcov I. a spol. nemá na postup správcu žiadny vplyv.

21. K namietanej časti rozhodnutia, ktorým súd rozhodol o trovách konania uviedol, že žalovaný ako správca úpadcu okrem toho, že vykonáva funkciu správcu v desiatke ďalších konkurzov, vykonáva aktívne aj advokátsku prax. Je preto pochopiteľné a odôvodnené, že pri riešení sporovej agendy v konkurzoch, v ktorých je sám ustanovený za správcu, využíva potenciál vlastnej advokátskej kancelárie, nakoľko jedine advokát pri zastupovaní klienta môže poveriť jednotlivými úkonmi svojich zamestnancov, vrátane zastupovanie klienta na pojednávaniach pred súdom. Žalovaný zároveň poukázal na svoju pracovnú vyťaženosť v rámci plnenia svojich pracovných povinností v súvislosti s konkurznými konaniami. Správca úpadcu má právo dať sa zastúpiť advokátom, pričom nie je podstatné, či sa jedná o externú advokátsku kanceláriu alebo kanceláriu, v ktorej je správca ako advokát spoločníkom a konateľom. Vedenie takýchto sporov objektívne vyžaduje podporu a zázemie advokátskej kancelárie a jej zamestnancov. Neexistuje jediný nielen rozumný, ale ani zákonný dôvod, aby súd priznal náhradu trov konania len externej advokátskej kancelárii. Na jednej strane, právo na náhradu trov konania patrí účastníkovi, na druhej strane účastník je povinný za právne služby právnomu zástupcovi zaplatiť. Aj z tohto dôvodu nie je možné rozlišovať medzi právnym zastúpením externou advokátskou kanceláriou alebo advokátskou kanceláriou v ktorej pôsobí samotný správca. V závere podaného vyjadrenia odvolaciemu súdu navrhol, aby odvolanie žalobcov 1/ a 2/ ako nedôvodne zamietol v plnom rozsahu a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania.

22. Žalobcovia 1/ a 2/ v odvolacej replike k tvrdeniam žalobcu týkajúcich sa namietaných priznaných trov konania poukázali na nález Ústavného súdu SR zo dňa 11. 05. 2023, sp. zn. III. ÚS 113/2023. Následne uviedli, že z logiky veci je vylúčené, aby jedna a tá istá osoba vystupovala ako žalovaný a zároveň aj ako svoj vlastný advokát. Vedomosti a skúsenosti takej strany sporu a advokáta sú rovnaké, a preto takýmto zastúpením nemôže byť dosiahnuté kvalifikovanejšie uplatnenie práva na právne zastúpenie. Navyiac takejto "právnej služby" chýba dôvodnosť a účelnosť, pretože všetky úkony reálne vykonáva jedna a tá istá osoba. Napríklad vyjadrenie žalovaného k žalobe podpísal sám žalovaný, hoci formálne označený ako právny zástupca. Až vyjadrenie k odvolaniu podpísala účelovo advokátska koncipientka, ktorá ale nemá oprávnenie zastupovať žalovaného pre celé konanie. Pokiaľ je žalovaný skutočne tak vyťaženosť, že potreboval zastúpenie advokátskou koncipientkou, mohol sa nechať zastúpiť iným advokátom. V ostatnom sa žalobcovia pridržiali podaného odvolania.

23. Žalovaný k vyjadreniu žalobcov 1/ a 2/ uviedol, že nimi uvedený nález Ústavného súdu SR nie je možné aplikovať na daný prípad, pričom zotrval na svojom skoršom vyjadrení.

24. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSPP), preskúmal odvolaním žalobcov 1/ a 2/ napadnutý rozsudok a to zvolením procesného postupu v zmysle § 378 ods. 1, § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario), následne dospejúc k tomu záveru, že podané odvolanie žalobcov je nedôvodné a z toho dôvodu napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil stotožňujúc sa pritom s rozsahom ako aj obsahom odôvodnenia prvoinštančného súdu (§ 387 ods. 2 CSP), na ktoré v ďalšom poukazuje.

25. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 137 písm. c/ CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

26. V prípade tohto prebiehajúceho odvolacieho konania, odvolací súd v nadväznosti na svoju zákonnú povinnosť skúmať, či zo strany žalobcov 1/ a 2/ napadnutý – zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie nebol vydaný v konaní postihnutom výskytom niektorej z procesných väd uvedených v § 389 ods. 1 CSP prijal ten záver, že napadnutý rozsudok ani jednou z procesných väd v citovanom ustanovení CSP netrpí, a preto ho ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 v spojení s § 387 ods. 2 CSP potvrdil.

27. Pokiaľ ide o právne posúdenie prejednávanej veci zo strany konajúceho súdu prvej inštancie, tak tento vzhľadom na určovací charakter podanej žaloby, správne aplikoval ust. § 137 písm. c/ CSP, pričom v prvom rade skúmal naplnenie základnej podmienky pre podanie žaloby tohto druhu, ktorou podmienkou je preukázanie dostatku naliehavého právneho záujmu žalobcov na nimi požadovanom určení vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. V súvislosti so skúmaním naplnenia tejto základnej podmienky, súd prvej inštancie dospel k opodstatnenému právnenému záveru ohľadom nepreukázania naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe, pričom takto zaujatý právny záver aj dostatočne, t. j. v súlade s ust. § 220 ods. 3 vety tretej CSP odôvodnil. Existenciu naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe správne konajúci súd odprezentoval aktuálnym stavom objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia s tým, že ho nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť.

28. Vychádzajúc však z obsahu žalobného petitu žalobcov je zrejmé, že má dôjsť k vyriešeniu vlastníckeho práva práve k tým nehnuteľnostiam, ktoré sa nachádzajú v k. ú. D. a na LV č. XXXX je pritom zapísané vlastnícke právo žalobcov k tým istým nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom tohto sporu. Tu je potrebné sa prikloniť ku konštatácii prvoinštančného súdu, že keby aj bolo žalobe žalobcov vyhovené na základe rozhodnutia súdu, právne postavenie žalobcov by sa v žiadnom smere nezmenilo. Pri koncipovaní tohto záveru bol súd prvej inštancie v pozitívnom smere ovplyvnený aj obsahom uznesenia ÚS SR zo dňa 3. júla 2019, sp. zn. II. ÚS 193/2019.

29. Pri akceptovaní zisteného rozsahu skutkového stavu, ku ktorému prvoinštančný súd dospel vykonaným dokazovaním výsluchom právnych zástupcov strán sporu ako aj oboznámením sa s obsahom spisu, následne dôvodne poukázal na oprávnenie správcu konkurznej podstaty úpadcu nakladať s majetkom zapísaného do súpisu konkurznej podstaty, resp. ho aj speňažiť. Na strane vlastníkov majetku pojatého do súpisu konkurznej podstaty (v danom prípade žalobcov 1/ a 2/) prichádza ako určitý prostriedok ochrany voči neoprávnenému zahrnutiu majetku do konkurznej podstaty podanie excidančnej žaloby ohľadom vylúčenia veci zo súpisu konkurznej podstaty. Na margo posúdenia vzájomného vzťahu žaloby o určenie vlastníckeho práva a žaloby excidančnej, t. j. vylučovacej, vychádzajúc z obsahu judikátu publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 52/2010 bolo správne zo strany konajúceho súdu v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku uvedené, že obidva druhy týchto žalôb sa navzájom dopĺňajú, aj keď majú odlišný význam a zmysel.

30. Pokiaľ ide o odôvodnenie absencie dostatku naliehavého právneho záujmu žalobcov na podaní nimi zvoleného typu žaloby, ako žaloby určovacej, tak súd prvej inštancie dôvodne v tejto súvislosti poznamenal, že žalobcovia dostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení odôvodňovali tým, že by v príslušnom katastri nehnuteľností bol zapísaný iný vlastník nehnuteľností, práve ku ktorým sa žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva. Naznačená skutková situácia z obsahu spisu v danej prejednávanej veci vôbec nevyplýva. V kontexte týchto dôvodov je potom možné sa stotožniť so zaujatým právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého právne relevantným prostriedkom schopným odstrániť právnu neistotu postavenia žalobcov v súvislosti so zahrnutím im patriacich nehnuteľností do súpisu danej konkurznej podstaty, je práve typ excidančnej žaloby.

31. V prospech potvrdenia napadnutého – zamietajúceho rozsudku súdu prvej inštancie, ako vecne správneho v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP a tým aj súčasne k deklarovaniu nedostatku

naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení zhodne so zaujatým právnym názorom prvoinštančného súdu v tomto smere svedčí aj výsledok právoplatne skončeného konania vedeného na KS v Bratislave pod sp. zn. 6Cbi/32/2010, v ktorom konaní krajský súd rozsudkom zo dňa 27.03.2017, sp. zn. 6Cbi/32/2010 excidančnú žalobu žalobcov ohľadom vydania nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto sporu zamietol. Tento rozsudok KS v Bratislave ako vecne správny potvrdil NS SR rozsudkom zo dňa 24.09.2019, sp. zn. 1Obo/9/2018. Dovolanie žalobcov bolo odmietnuté uznesením NS SR zo dňa 02.12.2021, sp. zn. 1ObdoV/1/2020. Ústavný súd SR uznesením zo dňa 10.05.2022 sp. zn. IV. ÚS 244/2022 sťažnosť žalobcov ako nedôvodnú zamietol. Takisto je potrebné konštatovať, že žalobcovia 1/ a 2/ nevystupujú v pozícii účastníkov, či už na strane žalobcu alebo žalovaného v konaní vedenom pod sp. zn. 8Cbi/27/2010, pričom práve výsledok tohto ešte právoplatne neskončeného konania bol žalobcami uvádzaný ako dôvod na prerušenie konania v danej prejednávanej veci.

32. Čo sa týka odvolacej námietky žalobcov ohľadom nepreskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhov žalobcov na prerušenie konania, tak k uvedenej námietke odvolací súd poznamenáva, že ju považuje za nedôvodnú, pretože prvoinštančný súd na margo dvoch zamietnutých návrhov na prerušenie konania poznamenal, že vzhľadom k tej skutočnosti, že na požadovanom určení vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam nie je daný naliehavý právny záujem, tak potom na tomto právnom posúdení nič nezmenia ani právoplatné rozhodnutia súdov v iných konaniach (o obnove konania a o vylúčení nehnuteľností z konkurznej podstaty). Takéto odôvodnenie zamietnutia návrhov žalobcov na prerušenie konania obsiahnuté v rámci bodu 9/ odôvodnenia napadnutého rozsudku je potrebné považovať za súladné s obsahom ust. § 220 ods. 2 CSP.

33. Pokiaľ ide o vyslovený nesúhlas odvolateľov v súvislosti s výkladom štandardne platnej judikatúry ohľadom danej problematiky, a to konkrétne rozhodnutia publikovaného pod číslom R52/2010 tak ako v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku zrealizoval konajúci súd prvej inštancie, tak odvolací súd argumenty prezentované v predmetnom odvolaní v tomto smere nepovažoval za dôvodné. Rozhodnutie súdu, ktoré tvorí základ vpredu citovaného judikátu, t. j. sp. zn. 4Cdo/96/2018 zo dňa 28.10.2009 vychádza z tej skutkovej situácie, že žalobca súčasne sa domáhajúci určenia vlastníckeho práva k určitej veci a zároveň aj vylúčenia danej veci z konkurznej podstaty úpadcu, nie je ako vlastník veci (nehnuteľnosti) zapísaný na príslušnom liste vlastníctva. Ako vlastník veci, ktorá je predmetom obidvoch sporov je totiž vedený úpadca. Tejto skutkovej situácii bol poľa názoru odvolacieho súdu prispôsobený aj právne relevantným spôsobom zrealizovaný výklad a následná aplikácia judikátu R 52/2010 na danú prejednanú vec konajúcim súdom vychádzajúca z nedostatku právneho záujmu žalobcov na nimi požadovanom určení k predmetným nehnuteľnostiam, pretože žalobcovia sú vedení ako vlastníci predmetných nehnuteľností v katastri nehnuteľností na príslušnom liste vlastníctva.

33. Odvolací súd nevzhladol za opodstatnenú ani odvoláciu námietku žalobcov odvíjajúcu sa od ich tvrdenia, že v prípade žalovaného dochádza k účelovému navyšovaniu trov právneho zastúpenia, nakoľko právny zástupca žalovaného je jednoosobová spoločnosť, v ktorej jediným spoločníkom a konateľom je žalovaný, pričom všetky úkony právnej služby vykonané touto advokátskou kanceláriou boli de facto vykonané samotným žalovaným. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd uvádza, že správca úpadcu disponuje oprávnením dať sa zastupovať zvoleným advokátom, pretože vzhľadom na rozsah konkurznej agendy správcom potrebnej vykonať, je vo väčšine prípadov vylúčené zvládnutie tejto agendy iba prostredníctvom jedinej osoby, t. j. správcu. To, či si správca príslušnej konkurznej podstaty úpadcu zvolí na základe splnomocnenia príslušnú externú advokátsku kanceláriu, v ktorej nevyvíja žiadnu právnickú činnosť, alebo splnomocnením poverí na zastupovanie vlastnú advokátsku kanceláriu, v ktorej je činný ako konateľ a spoločník, je výlučne v neobmedzenej kompetencii splnomocniteľa, t. j. správcu konkurznej podstaty úpadcu. V danom prípade je priznaná náhrada trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu správne podmienená úspechom žalovaného v tomto spore, ktorého zastupovala relevantne zvoleným spôsobom zvolená advokátska kancelária (Zvara advokáti s.r.o.), a preto má v konečnom dôsledku úspešný žalovaný v tomto spore plný nárok na náhradu trov konania voči neúspešným žalobcom. Z uvedeného dôvodu odvolací súd potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP aj súvisiaci výrok o náhrade trov prvoinštančného konania.

34. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že nárok na ich náhradu v celom rozsahu bol priznaný úspešnému

žalovanému v tomto konaní voči neúspešným žalobcom. O výške tohto nároku rozhodne súdny úradník samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

35. Toto rozhodnutie prijal odvolací súd pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).